

34. Scharpf F.W. Crisis and choice in European social democracy / by Fritz W. Scharpf; translated by Ruth Crowley and Fred Thompson. – Ithaca: Cornell University Press, 1991. – xx, 303 p.
35. Shapiro I. Power, inequality, and democratic politics: essays in honor of Robert A. Dahl / edited by Ian Shapiro and Grant Reeher. – Boulder: Westview Press, 1988. – ix, 308 p.
36. Smith J.W. Economic democracy: the political struggle of the twenty-first century; 2nd ed. / by J.W. Smith. – Bloomington: 1stBooks Library, 2002. – xxiv, 473 p.
37. Stimson H.L. Democracy and nationalism in Europe / by Henry L. Stimson. – Princeton: Princeton University Press, 1934. – 88 p.
38. Vanhanen T. Strategies of democratization / edited by Tatu Vanhanen. – Washington: Crane Russak, 1992. – xii, 178 p.
39. Vig N.G. Political Economy in Western Democracies / by Norman J. Vig, Steven E. Schier. – New York: Holmes & Meier Publishers, 1985. – xii, 328 p.
40. Wagner R.E. Economic policy in a liberal democracy / by Richard E. Wagner. – Brookfield: Edward Elgar, 1996. – vii, 57 p.
41. Wright D.M. Democracy and progress / by David McCord Wright. – New York: Macmillan Co., 1948. – xvii, 220 p.

АННОТАЦИЯ

В статье рассматриваются актуальные вопросы экономической демократии. Определяются предпосылки возникновения и развития экономической демократии. Отражаются преимущества и недостатки функционирования экономической демократии. Исследуются главные компоненты экономической демократии в контексте обеспечения экономического порядка в обществе.

Ключевые слова: демократия, экономика, экономическая политика, экономическая система, экономические отношения, экономическая свобода, экономические права, экономический порядок.

SUMMARY

The article deals with the current issues of economic democracy. The preconditions of emergence and development economic democracy have been determined in the article. The advantages and disadvantages of functioning economic democracy have been recognized. The main components of economic democracy in the context of the providing economic order in society have been investigated.

Key words: democracy, economics, economic policy, economic system, economic relations, economic freedom, economic rights, economic order.

УДК 640.4:721.012:339.137.2

АКТУАЛЬНІСТЬ ДИЗАЙНЕРСЬКИХ РІШЕНЬ ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННИХ ОБ'ЄКТІВ В СУЧАСНИХ УМОВАХ РИНКОВОЇ КОНКУРЕНЦІЇ

ГРЯНИЛО А. В., БІЛЯЛОВА М. І.

Мукачівський державний університет

Дизайнерським рішенням приміщень закладів готельно-ресторанного господарства в сучасних умовах приділяється особлива увага, тому що вони є організацією внутрішнього простору будівлі, яке представляє собою створене середовище, яке забезпечує умови життєдіяльності людини; складне, багатопланове явище, яке здатне справляти величезний естетичний психофізіологічний вплив на людину. Сприятливі умови життєдіяльності людини в готельних та ресторанных закладах забезпечуються завдяки створенню комфорту як у самому готелі чи ресторані, так і на території, що прилягає до них. Від цього і залежить привабливість закладів готельно-ресторанного господарства для споживачів серед різноманітності вибору.

Метою даної публікації виступає визначення актуальності дизайнерських рішень готельно-ресторанних об'єктів на сучасному ринку, а також обґрунтувати вплив дизайну на конкурентоспроможність готельно-ресторанних закладів.

У результаті досліджень нами було визначено вимоги, які визначають вигляд будівлі, які повинні бути виконані на етапі проектування закладів готельно-ресторанного господарства, сформувані принципи створення та використання дизайнерських рішень для готельно-ресторанних закладів, обґрунтовані елементи для функціонування готельно-ресторанних закладів в умовах ринкової

конкуренції та сформовані переваги і недоліки залучення споживачів в заклади готельного та ресторанного господарства в залежності від дизайнерських рішень.

У результаті дослідження було виявлено, що дуже популярне стало створення ландшафту з струмочками, невеликими водоспадами, затишними альтанками, піщаними доріжками і відчуттям таємничості і заспокоєння. Тому ми вважаємо, що дизайнерські рішення при створенні готельно-ресторанних об'єктів відіграють важливу роль в умовах ринкової конкуренції.

Зовнішній вигляд готельних та ресторанних споруд відіграє велике значення з точки зору реклами. У рекламних буклетах розміщують фотографії готельних та ресторанних споруд, вестибюлів, номерів, прилеглої території, залів, по яких клієнт орієнтується щодо вибору готелю чи ресторану. Тому дуже важливо, щоб екстер'єр готелю та ресторану був представницьким, естетичним і добре запам'ятовуваним.

Ключові слова: дизайнерські рішення, інтер'єр, готельно-ресторанні об'єкти, ринкова конкуренція, кольорові рішення, архітектура, ландшафт.

Дизайну приміщень закладів готельно-ресторанного господарства приділяється особлива увага. Інколи для оформлення інтер'єру запрошують відомих дизайнерів або звертаються до відомих фірм, які спеціалізуються на цій діяльності, а інколи створюють на свій розсуд. Види елементів дизайну можуть бути такими: дизайн світла в інтер'єрі; фітодизайн (використання різноманітних рослин у різних поєднаннях); аква-дизайн (акваріуми, фонтани різних видів, басейни, тощо); використання елементів флористики; інші елементи.

Оформлення залів та приміщень у закладах готельно-ресторанного господарства відповідає концепції реальності, зручності та комфортності, естетичності, ергономічності, соціальної адресності, а також вимогам перманентного підвищення якості обслуговування споживачів.

Об'єкти та методи дослідження. Дизайнерські рішення готельних та ресторанних об'єктів досліджували такі науковці як Д. Глоаг здійснив аналіз розвитку дизайну, його якісні характеристики як естетичного феномену, комерційного мистецтва й промислової архітектури з властивими кожному з останніх сферами функціонування. Дж. Нельсоном. Проблеми дизайну. Ф.-Ч. Ешфордом. Феномен дизайну у прагматичній інтерпретації. Г. Рід. Мистецтво й виробництво. Але дизайнерські рішення об'єктів ГРГ в умовах ринкової конкуренції розглянуто не в повному обсязі, тому ми вважаємо доцільним здійснити дослідження в даному напрямку.

Постановка завдання. Визначити актуальність дизайнерських рішень та їх вплив на діяльність готельно-ресторанних об'єктів в умовах ринкової конкуренції.

Результати та їх обговорення. Незважаючи на розмаїття меню в закладах ресторанного господарства та правил номерного фонду в закладах готельного господарства, способів викладання (демонстрації) страв і різних методів обслуговування у закладах відкритого виду, вони мають дотримуватись загальних вимог зручності та комфортності дизайну, пов'язаних із ефективним використанням просторових ресурсів, мінімізацією відстані від столів споживачів до роздавальної лінії, зручним прибиранням використаного посуду, відповідністю меблів певним санітарно-гігієнічним нормам і правилам, відповідність технічним нормам на рецепції та за її межами в готельних закладах і в складових приміщеннях об'єктів дослідження.

Загальновідомо, що зовнішній вигляд готельних і ресторанних будівель мають велике значення для туристів при виборі місця розміщення та харчування. Саме тому питанням ландшафтного дизайну і архітектурного оздоблення будівлі потрібно приділяти багато уваги. Можемо виділити наступні вимоги, які визначають вигляд будівлі, які повинні бути виконані на етапі проектування:

- природно-кліматичні вимоги: клімат впливає на форму будівлі та архітектурні елементи. У районах з теплим кліматом проектується будівлі з великою кількістю

відкритих просторів: балкони, лоджії, галереї, майданчики для кафе, внутрішні затінені дворики. У районах з суворим кліматом повинно бути більше закритих просторів. Будівлі або їх частини з'єднуються закритими переходами;

- психофізіологічні вимоги: всі будинки повинні проектуватися з урахуванням антропометричних і ергономічних даних людини, від яких залежать висота поверхів, розташування вікон, висота і ширина дверних отворів і т.п. Національні традиції і прийоми будівництва часто визначають форму і колір будівель, наявність і характер конструктивних елементів і архітектурних деталей;

- містобудівні вимоги: забудова міст та інших населених пунктів відбувається за планом розвитку району. Будинки готелів та ресторанів повинні бути економічними і красивими, повинні створювати єдиний архітектурний ансамбль з існуючими будівлями [2, с.239].

Зовнішній вигляд готельних та ресторанних споруд відіграє велике значення з точки зору реклами. У рекламних буклетах розміщують фотографії готельних та ресторанних споруд, вестибюлів, номерів, прилеглої території, залів, по яких клієнт орієнтується щодо вибору готелю чи ресторану. Тому дуже важливо, щоб екстер'єр готелю та ресторану був представницьким, естетичним і добре запам'ятовуваним.

Можемо виділити принципи створення та використання дизайнерський рішень для готельно-ресторанних закладів:

1 - архітектура об'єктів залежить від призначення готелю чи ресторану. Архітектор може зробити форму важкою або легкою, спокійною або динамічною, однотонною або кольоровою, домагаючись при цьому, щоб окремі частини узгоджувалися між собою і з усією будівлею в цілому. Таке узгодження призводить до єдиного враження гармонії;

2 - одні будівлі мають симетричну композицію, інші - асиметричну. Організаційне значення належить ритму, тобто чіткому розподілу повторюваних у певному порядку елементів і деталей будівлі: виступів, колон, вікон, площин стін, скульптур. Чергування елементів у вертикальному напрямку називається вертикальним ритмом, він додає будівлі легкість, спрямованість вгору. Чергування деталей у горизонтальному напрямку - горизонтальний ритм - додає будівлі стійкість;

3 - велика роль у виявленні форми будівель і їх деталей, у створенні виразного архітектурного образу належить освітленню. Гра світла і тіні підкреслює композиційні особливості споруди, надає йому більш мальовничий вигляд. Широко використовується в архітектурі колір;

4- у країнах північних широт для фарбування окремих деталей фасадів застосовуються більш яскраві кольори, так як там важко сподіватися на постійну гру світла і тіні. За допомогою кольору можна виділяти окремі елементи будівлі. Готель чи ресторан може за кольором створювати єдиний ансамбль з розташованими поруч будівлями або виділятися серед них;

5 - характер архітектурного оздоблення головного входу залежить від виду готельно-ресторанного комплексу. Архітектурне рішення входу в готелі і ресторани може мати різний масштаб від монументального і претензійного до скромного, майже магазинного. Вхідна стіна зазвичай закрита і відсунута щодо зовнішньої стіни будівлі. Вхід частіше за все не дуже високий, кілька сходинок;

6 - цілком очевидне, але готель чи ресторан - особливо заміський - це не тільки споруда, але і територія навколо - і часто, навіть більшою мірою, територія. Ця особливість притаманна в основному вітчизняному готельному та ресторанному бізнесу, що представляється великою помилкою, так як красива, доглянута територія може залучити й утримати клієнта, а некрасива і запущена часто відлякує - незважаючи

навіть на те, що інтер'єр будівлі та набір послуг перебувають на високому рівні. Територія ландшафтних парків розбивається на симетрично розташовані ділянки геометричних форм з перевагою прямих і широких доріг, дерева та чагарники висаджуються в ряд і підстригаються; майданчики, водойми та квітники також вивірені і ніби намальовані по лінійці.

У результаті дослідження було виявлено, що дуже популярне стало створення ландшафту з струмочками, невеликими водоспадами, затишними альтанками, піщаними доріжками і відчуттям таємничості і заспокоєння. Тому ми вважаємо, що дизайнерські рішення при створенні готельно-ресторанних об'єктів відіграють важливу роль в умовах ринкової конкуренції.

Можемо виділити наступні елементи для функціонування готельно-ресторанних закладів в умовах ринкової конкуренції:

- оновлення послуг і продукції;
- технологічні інновації (тобто інновації у виробництві й обслуговуванні);
- інновації в маркетингу, які сприяють зростанню попиту;
- вхід на ринок або вихід із нього великих підприємств готельно-ресторанної індустрії;
- тривала зміна попиту;
- зміни в державній політиці;
- зміни у витратах і ефективності;
- поглиблення знань про галузь.

Аналіз стану конкурентного середовища для функціонування готельно-ресторанних закладів на ринку повинен встановити сили, що визначають інтенсивність конкурентної боротьби. Вплив на конкурентну боротьбу здійснюють не лише підприємства даної сфери, але й підприємства, які пропонують послуги-замінники (підвідомчі готельні структури, тотожні підприємства з інших сфер діяльності, а також постачальники й споживачі продукції та послуг). На стан конкуренції в готельно-ресторанному бізнесі впливають і дизайнерські рішення для підприємств цієї галузі.

При визначенні конкурентного середовища у сфері готельно-ресторанного бізнесу в умовах сучасного ринку стосовно дизайнерських рішень враховуємо наступне:

- конкуренцію з боку стильового рішення;
- загрозу появи нових конкурентів з однотипним дизайном ;
- позиції фірм, які забезпечують елементи інтер'єру та екстер'єру для закладів ГРГ та ЗРГ ;
- позиції споживачів, відносно їх смаків та вподобань.

Найбільше значення має конкуренція серед підприємств однієї галузі, тому що кожне з них, здійснюючи свою діяльність, намагається закріпити й розширити свої позиції на ринку.

Стан конкурентів і їх можливі дії. Реальна оцінка становища й прогнозування можливих дій конкурентів та їх методів роботи на ринку, може допомогти підвищити конкурентоздатність підприємства навіть при незначних змінах в дизайні інтер'єру та екстер'єру закладів ГРГ та ЗРГ. Конкуренція існує майже у всіх сферах діяльності, це найочевидніший фактор зовнішнього середовища. Але при цьому конкуренція є і найменш вивченим фактором. Аналіз становища конкурентів є необхідним для визначення меж, в яких можливі їх стратегічні дії, а також для реальної оцінки їхнього стратегічного потенціалу в залежності від стилістичної зміни. Здійснення такого аналізу передбачає освоєння значного обсягу інформації, яку необхідно добути, узагальнити й на цій основі зробити відповідні висновки, а відтак зумовлює значні матеріальні витрати [4, с.272].

До переваг залучення споживачів в заклади готельного та ресторанного господарства в залежності від дизайнерських рішень можемо віднести:

- простоту в дизайні та не навантаження в просторі;
- використання світлої кольорової гама – запорука легкості та водночас наочне збільшення простору;
- використання кольору в інтер'єрі для конкретних вікових груп;
- єдність і гармонія в інтер'єрі створюється за рахунок відповідної структури, симетрії, балансу та контрасту основних деталей та предметів в інтер'єрі;
- почуття затишку, що виникає у просторому приміщенні, досягається за рахунок рівноваги між розміром і кількістю кімнат, а також кількістю відвідувачів;
- сучасний дизайн створює передумови поєднання різних стилів – що є запорукою підвищеного інтересу у споживачів, у закладах готельно-ресторанного господарства.

Недоліки залучення споживачів в заклади готельного та ресторанного господарства в залежності від дизайнерських рішень можемо виділити наступні:

- не зрозумілі форми на психологічному рівні відштовхують потенціальних споживачів;
- темні кольори роблять інтер'єр похмурим, що є результатом поганого настрою споживача, тому його найкраще застосування є для тематичних закладів ГРГ та ЗРГ;
- екстер'єр та інтер'єр в закладів готельного та ресторанного господарства повинен бути гармонійно поєднаним між собою та створений за допомогою НТП;
- заклади готельного та ресторанного господарства мають притримуватись загальних вимог та умов, а також пропозицій дизайнерів, архітекторів та власників в комплексі при створенні ідеальної моделі дизайну інтер'єру.

Було виявлено, що характерним у сучасній дизайнерській культурі України є те, що заклади сфери обслуговування з використанням декору в етностилі вже стають потужними транснаціональними корпораціями.

Значно більше уваги в сучасному дизайні закладів готельного та ресторанного господарства, дизайнери приділяють проектуванню інтер'єрів з використанням етнічних елементів інших культур, зокрема екзотичних країн Сходу, Африки, Латинської Америки тощо. Створюючи інтер'єри в східному стилі, українські дизайнери та архітектори, як і їхні закордонні колеги, звертаються до декоративних і формотворчих мотивів мистецтва Китаю, Японії та арабських країн [3, с.298].

Найбільшу відсоткову частку в етностилістиці сучасних інтер'єрів громадського харчування складають китайські зразки. Протягом тисячоліть китайський інтер'єр формувався як втілення ідей енергії, простоти та природності.

Загалом інтер'єрне вирішення полягає в гармонійному поєднанні великих об'ємів, чітких геометричних ліній та використанні природної колористики з контрастними акцентами. Використовується у таких інтер'єрах здебільшого лише натуральне дерево та камінь і ретельно підібрані аксесуари. У приміщеннях домінує мінімалістичний дизайн з вкрапленнями хай-теку. Використання японської стилістики для дизайну громадських приміщень є на порядок менш витратним, аніж для створення китайського антуражу і може не потребувати значної кількості спеціально привезеного з-за кордону обладнання, а, отже, є вигіднішим для замовників [6, с.384].

Принципово іншим є арабський інтер'єрний стиль. Країнами, чію стилістику часто запозичують, є Ірак, Іран, Палестина, Єгипет, Сирія, Туреччина та Іспанія. Арабський стиль набув популярності в Європі.

Арабський стиль відзначається яскравими контрастними поєднаннями кольорів, незвичними формами, коштовними матеріалами, багатством барв і вигадливими орнаментами. Кольори — насичені та яскраві: червоний, синій, зелений, чорний, білий

та золотий. Характерним є прагнення уникнути гладких поверхонь і монотонних орнаментів. Традиційно місця заглиблень вкривають синьою або пурпуровою фарбою, а випуклі частини — позолотою. Інтер'єр завжди виглядає розкішно та привабливо, створюючи теплу та затишну атмосферу.

Характерними елементами для цього стилю є білі колони з позолоченими капітелями, арки, розписані вохрою та темно-синьою лазур'ю. Стіни та склепіння кімнат декорують витонченими візерунками-арабесками та орнаментом "дамаск". Саме арабески, що становлять тонку в'язь геометричних і рослинних орнаментів, є найвпізнаванішою рисою арабського інтер'єру. Арабески виконують у техніці розпису або мозаїки, склепінчасті стелі. Стіни інколи обтягують дорогими тканинами (оксамит, парча, шовк, шифон, муар, органза), облаштовують дерев'яними різьбленими панелями або завішують килимами. "Килимова" мода є однією з найконсервативніших — за десятки років у ній було найменше змін. Бажаними елементами є тонкі шовкові чи вовняні вироби ручної роботи, що можуть бути не просто предметами інтер'єру, а й навіть витворами мистецтва [5, с.215].

Своєрідним синтезом арабської розкоші та західноєвропейського практицизму є стиль маракеш. Елементи мароканської та алжирської культур прекрасно поєднуються навіть з найсучаснішими інтер'єрами ЗРГ та ГРГ, не порушуючи єдності стилю.

Меншою мірою в сучасних інтер'єрах готельно-ресторанного господарства України використовують етнотрадиції африканського чи латино-американського традиційного мистецтва, здебільшого цей вектор охоплює моду на "екзотику" в індивідуальному житловому будівництві [1, с.348].

Висновок. У результаті дослідження нами було виділено вимоги, які визначають вигляд будівлі, які повинні бути виконані на етапі проектування, принципи створення та використання дизайнерських рішень для готельно-ресторанних закладів, елементи для функціонування готельно-ресторанних закладів в умовах ринкової конкуренції, визначили переваги та недоліки залучення споживачів в заклади готельно-ресторанного господарства в залежності від дизайнерських рішень, а також виділили характерні особливості в сучасній дизайн-культурі об'єктів готельно-ресторанного господарства України.

Зрозуміло, що дизайн-культура об'єктів готельно-ресторанних закладів однозначно залежить і від географічного розміщення регіону, де він знаходиться, адже навіювання різних культур може здійснюватись по різному. У великих містах в центрі або на сході країни можуть, в більшій мірі, зосереджуватись східного стилю заклади готельно-ресторанного бізнесу, а ось на заході країни-переважна більшість навіювання західних мотивів дизайнерських рішень. Це питання є актуальним, адже в умовах нестабільної економіки заклади готельно-ресторанного бізнесу розвиваються і надалі, тому вважаємо за доцільне дослідження даного напрямку, що і буде наступним етапом наших досліджень.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Агранович-Пономарева Е. С. Интерьер и предметный дизайн жилых зданий/ Е. С. Агранович-Пономарева// Учебное пособие. - Ростов-на-Дону: Феникс, 2005. - 348 с.
2. Білодід Ю. М. Основи дизайну/ Ю. М. Білодід// Навчальний посібник. - К. : Вид. ПАРАПАН, 2004. - 239 с.
3. Шумєга С. С.Дизайн. Історія зародження та розвитку дизайну. Історія дизайну меблів та інтер'єра/ С. С. Шумєга// Навчальний посібник. - К. : Центр навчальної літератури, 2004. - с. 298.
4. Курушин В.Д. Графический дизайн и реклама./ В.Д. Курушин // М.:ДМК Пресс, 2001. – 272 с.
5. Саттон, Т. Гармония цвета: Полное руководство по созданию цветowych комбинаций/ Т. Саттон, Б. Вилсн; Пер. с англ. В. П. Воропаева. – М. : ООО «Издательство Астрель»: ООО «Издательство АСТ», 2004. – 215 с.
6. Дональд А. Норман Дизайн привычных вещей/ А. Дональд // М. : "Вільямс", 2010. – 384 с.

АННОТАЦІЯ**АКТУАЛЬНОСТЬ ДИЗАЙНЕРСКИХ РЕШЕНИЙ ГОСТИНИЧНО-РЕСТОРАННЫХ ОБЪЕКТОВ В СОВРЕМЕННЫХ УСЛОВИЯХ РЫНОЧНОЙ КОНКУРЕНЦИИ**

Дизайнерским решением учреждений гостинично-ресторанного хозяйства в современных условиях уделяется особое внимание, так как они являются организацией внутреннего пространства здания, которое представляет собой созданную среду, обеспечивающую условия жизнедеятельности человека; сложное, многоплановое явление, которое способно производить огромное эстетическое, психофизиологическое воздействие на человека. Благоприятные условия жизнедеятельности человека в гостиничных и ресторанных заведениях обеспечиваются благодаря созданию комфорта как в самом отеле или ресторане, так и на территории, прилегающей к ним. От этого и зависит привлекательность заведений гостинично-ресторанного хозяйства для потребителей среди разнообразия выбора. Целью данной публикации является определение актуальности дизайнерских решений гостинично-ресторанных объектов на современном рынке, а также обоснование влияния дизайна на конкурентоспособность гостинично-ресторанных заведений. В результате исследований нами были определены требования, которые должны быть выполнены на этапе проектирования заведений гостинично-ресторанного хозяйства; сформировавшиеся принципы создания и использования дизайнерских решений для гостинично-ресторанных заведений, обоснованные элементы для функционирования гостинично-ресторанных заведений в условиях рыночной конкуренции и сформированы преимущества и недостатки привлечения потребителей в учреждения гостиничного и ресторанного хозяйства в зависимости от дизайнерских решений.

В результате исследования было выявлено, что популярным стало создание ландшафта с ручейками, небольшими водопадами, уютными беседками, песчаными дорожками и ощущением таинственности и умиротворения. Поэтому мы считаем, что дизайнерские решения при создании гостинично-ресторанных объектов играют важную роль в условиях рыночной конкуренции.

Внешний вид гостиничных и ресторанных сооружений играет большое значение с точки зрения рекламы. В рекламных буклетах размещают фотографии гостиничных и ресторанных сооружений, вестибюлей, номеров, прилегающей территории, залов, по которым клиент ориентируется по выбору гостиницы или ресторана. Поэтому важно, чтобы экстерьер гостиницы и ресторана был представительным, эстетическим и хорошо запоминающимся.

Ключевые слова: дизайнерские решения, интерьер, гостинично-ресторанные объекты, рыночная конкуренция, цветовые решения, архитектура, ландшафт.

SUMMARY**TOPICALITY OF DESIGN SOLUTION OF HOTEL AND RESTAURANT OBJECTS IN MODERN COMPETITIVE MARKET**

Design solution of hotel and restaurant business establishments in modern conditions is given special attention, as they are the organization of the internal space of the building, which is to create an environment that provides the conditions of human life; a complex, multifaceted phenomenon that is capable of producing a great aesthetic, psycho-physiological effects on humans. Favorable conditions of human life in the hotel and restaurant establishments are provided through the creation of comfort in the hotel or restaurant or on the territory adjacent to them. It depends on the attractiveness and facilities of hotel and restaurant business for consumer choice among diversity. The aim of this publication is to define the topicality of design solution of hotel and restaurant objects in the modern competitive market as well as to justify the design impact on the competitiveness of the hotel and restaurant establishments.

As a result of given research it has been defined requirement that determine the appearance of the building, which should be made at the design stage facilities of hotel and restaurant business, formed the principles of creation and use of design solutions for the hotel and restaurant establishments, reasonable elements for the operation of hotel and restaurant establishments in the market competition and formed the advantages and disadvantages of consumer involvement in the establishment of hotels and restaurants, depending on the design solution. It has been found that very popular is to create a landscape with streams, small waterfalls, pergolas, sandy tracks and a sense of mystery and tranquility. Therefore, it has been suspected that the design solution creating the hotel and restaurant objects play an important role in a competitive market

Appearance of hotel and restaurant objects plays an important role in terms of advertising. The photos of hotel and restaurant facilities, rooms, surrounding area, rooms are placed in the advertising brochures in which the customer is guided by the choice of hotel or restaurant. Therefore it is very important that the exterior of the hotel and restaurant must be representative, aesthetic and wellremembered.

Keywords: designs, interior, hotel and restaurant objects, market competition, color options, architecture, landscape.